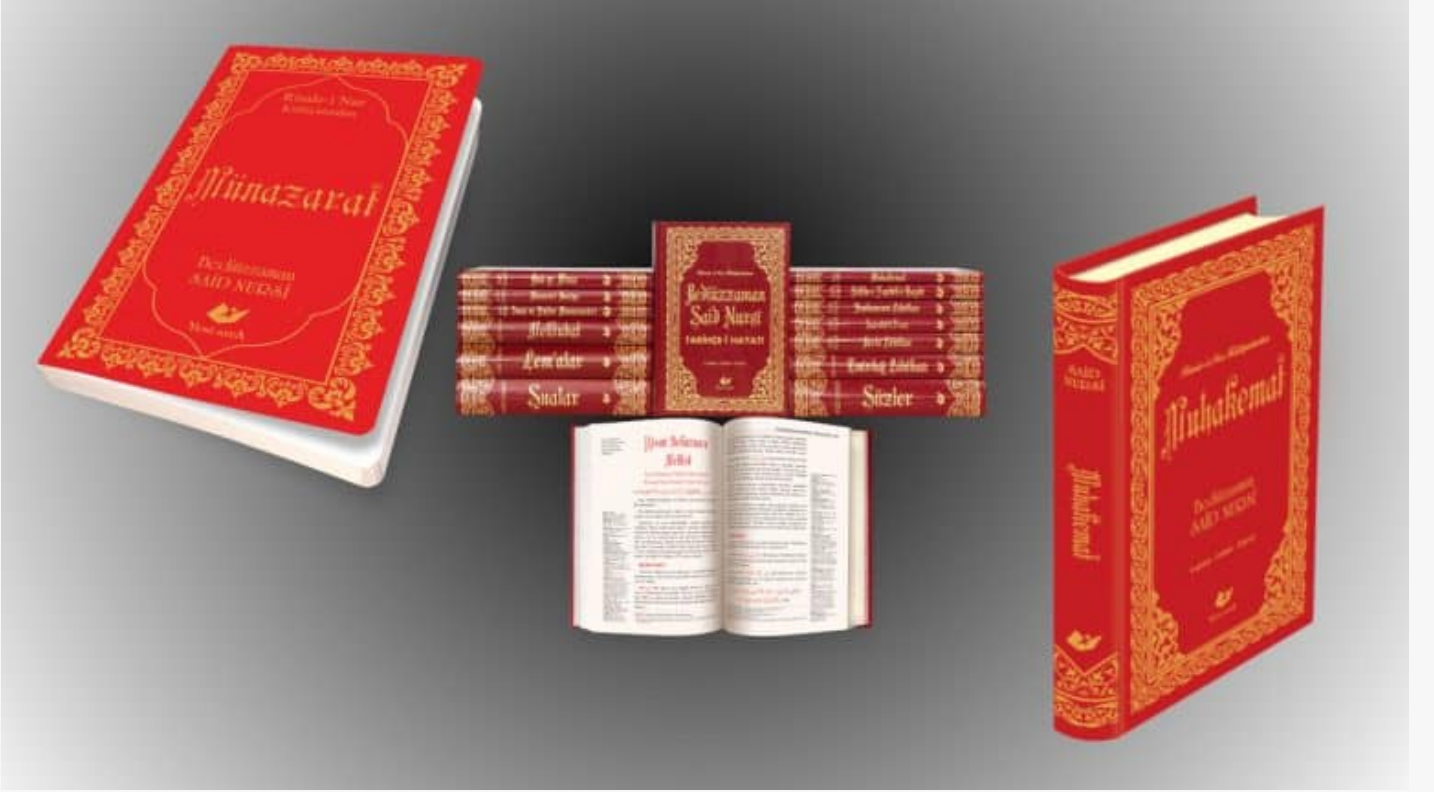

İslam Birliđi ve Múnazarat

Bediüzzaman'ın bütün eserleri önemlidir. Fakat bu eserler içinde iki tanesi bence daha çok önemlidir.

Bunlardan biri İslamı, dolayısıyla Kur'ân'ı anlamak için yazılan Muhakemat kitabı (âlimlerin reçetesi veya İslam'ın cilası) ve bir de İslam birliğinin temelini oluşturan (avamın reçetesi) Múnazarat kitabıdır. Muhakemat kitabını tam anlamayan, Kur'ân'ın temel mantığını ve Risale-i Nurun ince sırlarını tam çözemez. Múnazarat eserini anlamayan da İslam'ın siyasi konularını ve İslam birliğinin önemini kavrayamaz. Deđerli bir eser okunduğu zaman, bunun içinde bir ana fikrinin yanında başka yardımcı fikirler de bulunur. Múnazarat'ı okuyup hakkında yazılar yazanlar, bu esere kendi, ilmi görüğu ve düşüncesi noktasından bakmış, her biri başka bir yönüne dikkat çekmiştir, bunların hepsi de doğrudur. Şahsen Múnazarat kitabını okuduğum zaman, İslam birliğinin temellerini oluşturan bir anayasa olduğunu düşündüm.

Cehalet üzerinde ittifak olmaz. Üniversite kavramı farklı kişilerce farklı yorumlanmakla birlikte, ilk üniversiteler 800'lü yıllarda açıldı. Batı, bizden çok önce ilerlemeye ve kalkınmaya başladı, aramızda büyük bir uçurum vardır. Bediüzzaman mealen, onlar at arabası ile bizi geçti, bizler ise balon gibi vasitalara binip onları geçeceğiz der. İslam âlemi İslam'ın evrensel ilkelerine tam uysa, kısa zamanda arayı kapayıp öne geçebilir. Kur'an ve Hz. Muhammed yalnız Müslümanlara gelmemiştir, âlemlere rahmet olarak gönderildiler. Öyle ise onların ilkeleri evrenseldir. Bunlar bizim kalkınmamız için kâfidir. İnsan yeryüzünün halifesidir, insanın aklı ve meşveretle bulduğu ilkeler İslam'la çelişmez, evrensel insan hakları beyanamesi vb. İnsan aklının bulduğu kurallar tüm insanlık için geçerli oluyor da, Kur'an'ın ilkeleri nasıl geçerli olmaz? Múnazarat'taki tespitler de Kur'an'dan çıkarılmıştır.

İslam ülkelerini oluşturan unsurlar; Araplar, Türkler, İranlılar ve Kürtlerden oluşur. Endonezya, Pakistan ve Afrika'daki milletler de diğer unsurlardandır. İletişim vasıtalarının artması ve göçlerin çoğalması ile insanlar birbirlerine karıştığı gibi, kültürler de birbirlerini etkilemiştir. İslam ülkelerinde saf ırk aranmayacağı gibi, saf bir kültür ve medeniyet de aranmaz. Bediüzzaman, Mesnevi-i Nuriye'de bilmana; medeniyetin güzellikleri şeriatın başka şekle çevrilmiş birer meselesidir der.

Múnazarat eseri, her biri kendi sahasında ehil bilim adamlarınca, bu eserin yazıldığı dönemde İslam âleminde hukuk, idari yapı, siyaset, ekonomi, askeriye, eğitim gibi konular ne durumdaydı, o zamanın ilerlemiş devletleri neredeydi, bunların tahlilleri yapılmalıdır. İslam âleminin hastalıklarına Bediüzzaman nasıl çareler bulmuştur, bu çarelerin günümüzdeki karşılıkları nelerdir, o zamandan bu zamana dünyada neler değiştirdi, incelenmelidir. Eskiden devirler binlerce yılda, sonra yüzlerce yılda, şimdi ise yıldan yıla değişmektedir. Bu değişiklikler göz önüne alınarak, Múnazarat,

çeşitli ilim adamlarınca açıklanıp çeşitli dünya dillerine çevrilirse, büyük bir hizmet yapılmış olur.